



Vereniging "De Oeverlanden Blijven!"
Esther de Boer van Rijkstraat 36-1
1065 GN Amsterdam

Amsterdam, 30 januari 2021

AANGETEKEND en per Fax: 070-365 13 80 (zonder bijlagen)

Raad van State
Afdeling bestuursrechtspraak
Postbus 20019
2500EA Den Haag

Procedure: Hoger beroep

Betreft: Vereniging de Oeverlanden Blijven / BW Amsterdam omgevingsvergunningen

Zaaknummer: 202100007/1/R1

Nadere gronden van hoger beroep

Geachte Dames, Heren,

Wij, leden van het bestuur van de vereniging "De Oeverlanden blijven!", Esther de Boer van Rijkstraat 36-1, 1065 GN Amsterdam, stellen namens de vereniging hoger beroep in tegen de uitspraak van de rechtbank Amsterdam van 23 november 2020, met zaaknummer AMS 19 / 3424 WABOA 238. Kopie van deze uitspraak is met ons pro forma hoger beroep op 31 december 2020 aan u toegestuurd. De statuten van de vereniging zijn toegevoegd aan deze nadere gronden als **bijlage 1**.

In deze brief zullen de gronden voor ons hoger beroep worden ingevuld. De volgende onderwerpen komen aan de orde: 1. Inleiding; 2. Minister van Infrastructuur en Waterstaat niet gelegitimeerd als vergunninghouder; 3. Ligging buiten het Tracébesluit; 4. Geen zorgvuldige afweging gebaseerd op de toenmalige actuele ontwikkelingen; 5. In strijd met de maximale termijnen van de vergunningen en 6. Conclusies. In de index bijlage zijn de in deze nadere gronden van hoger beroep gerefereerde documenten opgenomen.

De conclusie zal zijn dat het hoger beroep gegrond dient te worden verklaard, de verleende omgevingsvergunningen dienen te worden vernietigd, althans dat wij alsnog in het gelijk dienen te worden gesteld in ons bezwaar tegen de verlening van de omgevingsvergunningen, evenals in ons bezwaar tegen de aangevallen uitspraak van de rechtbank Amsterdam.

1. Inleiding

- 1.1. Op 20 november 2018 heeft de gemeente Amsterdam, stadsdeel Nieuw-West, aan ZuidPlus V.O.F. een tijdelijke omgevingsvergunning verleend voor zes jaar, voor het realiseren van een werkterrein (werkterrein 2 - project Zuidasdok), OLO 3697497; en op 29 november 2018 een omgevingsvergunning verleend voor maximaal 10 jaar voor het realiseren van een werkterrein (werkterrein 1 - project Zuidasdok), OLO 4060233.
- 1.2. Tegen de omgevingsvergunning werkterrein 2 is op 31 december 2018 bezwaar aangetekend door de vereniging "De Oeverlanden Blijven!" en door 'Tuinpark Ons Buiten' en tegen de omgevingsvergunning werkterrein 1 is op 31 december 2018 bezwaar aangetekend door de vereniging "De Oeverlanden Blijven!".
- 1.3. Tegelijk met het indienen van de bezwaren is een verzoek om een voorlopige voorziening ingediend bij de voorzieningenrechter. Bij uitspraak van 13 februari 2019 wordt dit verzoek om een voorlopige voorziening afgewezen.
- 1.4. Op 15 mei 2019 zijn de bezwaren door de gemeente Amsterdam, stadsdeel Nieuw-West, ongegrond verklaard en is voor werkterrein 1 een nadere motivering gegeven en een aanvullend voorschrift opgesteld ten aanzien van maatregelen ter bescherming van eventuele aanwezige broedvogels en vleermuizen.
- 1.5. Tegen het besluit van 15 mei 2019 van de gemeente Amsterdam, Stadsdeel Nieuw-West hebben zowel de vereniging "De Oeverlanden Blijven!" als 'Tuinpark Ons Buiten' beroep aangetekend op 22 juni 2019.
- 1.6. De zitting van de rechtbank Amsterdam heeft plaatsgevonden op 9 september 2020. Als derde partij is aan het geding deelgenomen door de minister van Infrastructuur en Waterstaat als huidige vergunninghouder van de omgevingsvergunningen, als opvolger van ZuidPlus V.O.F. als vergunninghouder.
- 1.7. De vereniging "De Oeverlanden Blijven!" kan zich niet verenigen met de uitspraak van de rechtbank Amsterdam. De redenen hiervoor worden hieronder uiteengezet.

2. Minister van Infrastructuur en Waterstaat niet gelegitimeerd als vergunninghouder

- 2.1. Tijdens de zitting van de rechtbank Amsterdam trad de minister van Infrastructuur en Waterschap op als derde partij als zijnde de opvolger van de vergunninghouder ZuidPlus V.O.F. De omstreden omgevingsvergunningen stellen nadere regels aan het overschrijven van de vergunninghouder om deze als geldige vergunninghouder te registreren. Deze regels zijn niet gevolgd. De minister van Infrastructuur en Waterstaat is daarmee niet gelegitimeerd als nieuwe vergunninghouder van de omgevingsvergunningen en kan dan ook geen partij zijn als vergunninghouder bij het beroep.
- 2.2. De minister van Infrastructuur en Waterstaat claimt de opvolger te zijn van ZuidPlus V.O.F. ZuidPlus was een aannemerscombinatie verantwoordelijk voor de uitvoering van het project Zuidasdok waarvoor een DBFM (Design, Build, Finance, Maintenance) type contract was afgesloten. Bij een dergelijk contract ligt alle kennis van de uitvoeringsaspecten bij de uitvoerder, dus ZuidPlus. Nu deze aannemerscombinatie is ontbonden, is die kennis verloren gegaan. De minister van Infrastructuur en Waterstaat beschikt als gevolg daarvan niet over adequate kennis over details als de noodzakelijkheid

en de benodigde omvang van de werkterreinen, aangevraagd in de bestreden omgevingsvergunningen en is dus geen toegevoegde partij bij het geding om inhoudelijk te kunnen oordelen over de omgevingsvergunningen,

3. Ligging buiten het Tracébesluit

- 3.1. In r.o. 7 van de uitspraak van de rechtbank Amsterdam wordt vastgesteld dat het betoog van verweerder redelijk is en dat de keuze voor de gekozen werkterreinen past binnen het Tracébesluit. Echter, in de pleitnota van verweerder van 29 januari 2019 (**Bijlage 2**) ingebracht tijdens de zitting van de voorzieningenrechter, stelt verweerder: *‘In het Tracébesluit zijn weliswaar (zoekgebieden voor) werkterreinen opgenomen, maar voortschrijdend inzicht vraagt in casu om alternatieve werkterreinen buiten het Tracébesluit om’*. Het Tracébesluit gaat inderdaad uit van andere werkterreinen en de werkterreinen beschreven in de omgevingsvergunningen vallen hierbuiten. Daarmee is de uitspraak van de rechtbank dat de gekozen werkterreinen passend zijn, niet correct.
- 3.2. Bij de belangenafweging had moeten worden beoordeeld of daadwerkelijk geen alternatieve werkterreinen beschikbaar waren binnen het Tracébesluit. Een voorgenomen werkterrein binnen het Tracébesluit verviel vanwege een door de gemeente Amsterdam geplande andere bestemming voor dat terrein. Andere locaties binnen het Tracébesluit zijn niet overwogen. Er is door ZuidPlus onvoldoende aangetoond dat geen goede alternatieve locaties beschikbaar waren binnen het Tracébesluit.

4. Geen zorgvuldige afweging gebaseerd op de toenmalige actuele ontwikkelingen

- 4.1. In r.o.8 van de uitspraak van de rechtbank Amsterdam wijst de rechtbank erop dat zij bij haar beoordeling van de zaak moet kijken naar de feiten en omstandigheden die ten tijde van het omstreden besluit speelden en feiten en omstandigheden die zich nadien hebben voortgedaan in beginsel buiten haar beoordeling dient te laten. De rechtbank gaat echter daarbij voorbij aan de feiten zoals die daadwerkelijk waren op het moment van het niet ontvankelijk verklaren van de ingediende bezwaren tegen de omgevingsvergunningen.
- 4.2. In de volgende overwegingen wordt aangetoond dat geen zekerheid was over de wijze waarop project Zuidasdok zou worden voortgezet en of het wel zou worden voortgezet. De gemeente Amsterdam was daarvan op de hoogte. Tijdens de herijking van het project Zuidasdok in de tweede helft 2018 en de eerste helft 2019, werden een groot aantal problemen ten aanzien van de uitvoerbaarheid van het project gesignaleerd waardoor de herijking grote vertraging opliep en er onzekerheid was over de haalbaarheid van het project. De gemeente Amsterdam heeft nagelaten de actuele ontwikkeling van het project Zuidasdok te betrekken bij haar oordeel over de bezwaren van de omgevingsvergunningen en ook de rechtbank Amsterdam had de actuele situatie van het project Zuidasdok moeten betrekken bij haar beoordeling.
- 4.3. Zowel op het moment van de verlening van de vergunningen in november 2018, als tijdens de niet-ontvankelijk verklaring van de bezwaarschriften, verkeerde project Zuidasdok in een herijkingsfase. De gemeente was volledig op de hoogte dat project Zuidasdok ‘on hold’ was gezet. In de halfjaarlijkse rapportage Zuidasdok van 1 juli t/m 31 december 2018 (**Bijlage 3**) wordt vermeld: *‘Voornoemde tegenvallers voor ZuidPlus en de huidige schaarste in de markt veroorzaken druk op de businesscase en leiden tot spanning in de samenwerking. Deze ontwikkelingen vormen voor het project een groot risico. In het bestuurlijk overleg van 17 december jl. (2018) zijn de bestuurlijke partners geïnformeerd over de stand van zaken. Voor een beheerste uitvoering zijn aanvullende*

beheersmaatregelen nodig. Hiervoor wordt een aantal scenario's uitgewerkt.'

In de halfjaarlijkse rapportage Zuidasdok van 1 januari t/m 30 juni 2019 (**Bijlage 4**) wordt opgemerkt: *'Het op **12 april 2019** ingediende integrale voorontwerp van ZuidPlus voldoet op een aantal essentiële punten niet aan de eisen die daaraan gesteld zijn. Daardoor kan niet vastgesteld worden dat het ontwerp van ZuidPlus integraal maakbaar is en kan onvoldoende bepaald worden wat de effecten zijn op geld, tijd, onttrekkingen, de benodigde buitendienststellingen en overige hinder.'*

Ook uit de brief van de minister van Infrastructuur en Waterstaat van **16 mei 2019** (**Bijlage 5**) blijkt dat de Gemeente Amsterdam als betrokken organisatie bij het project Zuidasdok in november 2018 op de hoogte was van de herijking van en de problemen met het project en de vertraging van de herijkingsfase. De brief meldt: *'U bent in november 2018 door mij geïnformeerd dat er vertraging optreedt van de herijkingsfase (Kamerstuk 35 095 A, nr.2) Door verschillende oorzaken duurt de herijkingsfase langer dan gepland en blijkt het project complexer en risicovoller dan was voorzien.'* en ook *'Op dit moment verkennen de gezamenlijke opdrachtgevers ook andere scenario's. Voor de verschillende scenario's worden risico's en consequenties voor planning en financiën in beeld gebracht.'*

- 4.4. De bomenverordening 2014 van Amsterdam vereist een zorgvuldige toetsing aan alle bekende feiten bij het verstrekken van een kapvergunning. In de toelichting op de bomenverordening 2014 van Amsterdam wordt duidelijk gesteld dat het belang van het behoud van houtopstanden groot is en dat er zomaar geen kapvergunningen mogen worden afgegeven als er geen weigeringsgronden zijn. In de toelichting wordt ook nog uitdrukkelijk gesteld dat alle betrokken belangen moeten worden afgewogen voor zover dat niet al uit de Algemene wet bestuursrecht voortvloeit. Dit is cruciaal omdat de gevolgen van het kappen van houtopslag onomkeerbaar zijn. Zolang er geen absolute zekerheid is dat het kappen noodzakelijk is voor het belang waarvoor de kapvergunningen zijn aangevraagd, dienen geen kapvergunningen te worden verstrekt.
- 4.5. De rechtbank Amsterdam is door de gemeente Amsterdam niet volledig geïnformeerd en op de hoogte gebracht van de herijking van het project Zuidasdok en heeft daarmee onrechtmatig gehandeld. Eén van de opties in de herijkingsfase was het geheel stopzetten van het project. De gemeente Amsterdam had bij het afwegen van de belangen van flora en fauna tegenover de belangen van een project Zuidasdok, waarvan op moment van de beoordeling van de bezwaarschriften, het onzeker was of project Zuidasdok wel door zou gaan, een andere conclusie moeten trekken. Het belang van de flora en fauna van het gebied had moeten prevaleren boven het belang van een project waarvan de toekomst op dat moment onzeker was. De omgevingsvergunningen hadden niet moeten worden verleend of de vergunningaanvragen hadden moeten aangehouden totdat meer zekerheid was verkregen over het verdere verloop van de uitvoering van project Zuidasdok.

5. In strijd met de maximale termijnen van de vergunningen

- 5.1. Voor zover de gemeente Amsterdam zou kunnen betogen dat ten tijde van het beoordelen van de bezwaren het al wel voldoende duidelijk was dat het project Zuidasdok toch, maar dan wel gefaseerd zou worden uitgevoerd, dan zijn de omstandigheden dermate anders dat een andere afweging had moeten plaatsvinden en andere voorwaarden hadden moeten worden gesteld. Op 18 maart 2020 is een rapport Voortvarend Bouwen voor de Toekomst door Sybilla M. Dekker opgesteld (**Bijlage 6**) waarin wordt voorgesteld het project versoberd en gefaseerd uit te voeren. De

inschatting wordt gemaakt dat het project niet in 2028 maar in 2036 zal worden afgerond. Als op moment van het beoordelen van de bezwaarschriften door de gemeente Amsterdam dit ook ongeveer het uitgangspunt was, dan zijn de gestelde termijnen in beide vergunningen in strijd met de verwachte uitvoeringspraktijk en houden de vergunningen geen stand.

- 5.2. Voor de omgevingsvergunning OLO 4060233 heeft de voorzieningenrechter in de uitspraak van 13 februari 2019 vastgesteld dat er sprake is van een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen geval. De activiteit valt onder artikel 4, onderdeel 11, van bijlage II bij het besluit omgevingsrecht (Bor). Het gaat bij deze categorie om het gebruik van gronden voor een termijn van ten hoogste tien jaar. Fasering van het project Zuidasdok betekent nu een project van ongeveer 16 jaar. Bij de aanvraag is betoogd dat gedurende het gehele project het werkterrein 1 gebruikt zal worden, dus naar het nu laat aanzien voor een periode van tenminste 16 jaar. Daarmee is de onderbouwing van de toestemming van de omgevingsvergunning ongeldig en had de vergunning niet verleend moeten worden of had de vergunningsaanvraag moeten worden aangehouden.
- 5.3. Aan de **tijdelijke** omgevingsvergunning OLO 3697497 met een instandhoudingstermijn van **zes jaar** voor **de periode van zes jaar** na de start van de werkzaamheden zijn aan de uitvoering een groot aantal voorwaarden verbonden. Een belangrijke voorwaarde is dat *'de vergunninghouder na zes jaar de vóór de verlening van deze vergunning bestaande toestand heeft hersteld.'* Op het moment van de beoordeling van de bezwaarschriften tegen deze omgevingsvergunning is het uitgesloten dat de vergunninghouder aan deze voorwaarden kan voldoen en had de vergunning niet verleend moeten worden of had de vergunningsaanvraag moeten worden aangehouden.
- 5.4. Als uitgangspunt bij de beoordeling van de bezwaarschriften een gefaseerde uitvoering van het project Zuidasdok was, dan had overwogen moeten worden of dan wel behoefte bestaat aan twee werkterreinen. Door de fasering is minder inzet van mensen en materieel te verwachten en worden door latere uitvoering mogelijk efficiëntere bouwmethoden toegepast, en zou bij doorgang van het project één werkterrein voldoende kunnen zijn. Met name zou dan het gebied van OLO 3697497 bij het Jaagpad/Riekerweg gespaard kunnen worden. Dit gebied heeft en krijgt een bijzondere functie als toegang tot het natuur en recreatiegebied 'De Oeverlanden' en wordt genoemd als een essentiële toegangspoort voor het toekomstig woongebied Schinkelkwartier (**bijlage 7**).

6. Conclusies

- 6.1. De minister van Infrastructuur en Waterstaat lijkt niet gelegitimeerd te zijn als opvolger van de vergunninghouder ZuidPlus V.O.F. bij de bestreden omgevingsvergunningen. De vergunningen betreffen het gereedmaken van werkterreinen tijdens de uitvoering van project Zuidasdok door bomkap. De minister van Infrastructuur en Waterstaat is geen uitvoerende partij en heeft onvoldoende uitvoeringskennis en kan dan ook niet inhoudelijk oordelen over de vergunningen.
- 6.2. In tegenstelling tot de uitspraak van de rechtbank Amsterdam, liggen de werkterreinen benoemd in de omgevingsvergunningen buiten het Tracébesluit. Bij de belangenafweging had moeten worden beoordeeld of daadwerkelijk geen alternatieven beschikbaar waren binnen het Tracébesluit. Andere locaties binnen het Tracébesluit lijken niet overwogen te zijn.

- 6.3. De rechtbank Amsterdam is niet geïnformeerd door de gemeente Amsterdam over het herijking en het stilleggen van het project Zuidasdok. Door deze informatie niet te verstrekken aan de rechtbank, heeft de gemeente Amsterdam onrechtmatig gehandeld. Bij het afwegen van de belangen van flora en fauna tegenover de belangen van een project Zuidasdok, waarvan het op moment van de beoordeling van de bezwaarschriften het onzeker was of project Zuidasdok wel door zou gaan, had de rechtbank Amsterdam een andere conclusie moeten trekken. Het belang van de flora en fauna van het gebied had moeten prevaleren boven een belang van een project waarvan de toekomst op dat moment onzeker was.
- 6.4. Op het moment van beoordelen van de omgevingsvergunning was duidelijk dat bij voortzetting van project Zuidasdok een andere fasering met langere looptijd te verwachten was. De grondslag voor de termijnen die gesteld zijn in de beide omgevingsvergunningen was op dat moment vervallen en dat had moeten leiden tot het niet verlenen van de omgevingsvergunningen of tot het aanhouden van de vergunningsaanvragen.

Wij verzoeken namens de vereniging “De Oeverlanden Blijven!” het volgende.

- 6.5. De conclusie van het bovenstaande is dat de gemeente Amsterdam, stadsdeel Nieuw-West in redelijkheid niet heeft kunnen komen tot het verlenen van de omgevingsvergunningen voor het kappen van bomen voor werkterreinen van project Zuidasdok terwijl herijking van project Zuidasdok gaande was waarbij de uitkomst daarvan op moment van beoordeling van de bezwaarschriften, niet bekend was en de toekomst van project Zuidasdok onzeker. Het hoger beroep dient gegrond te worden verklaard, de verleende omgevingsvergunningen dienen te worden vernietigd, althans dat de vereniging alsnog in het gelijk dient te worden gesteld in het bezwaar tegen de verlening van de omgevingsvergunningen, evenals in het bezwaar tegen de aangevallen uitspraak van de rechtbank.
- 6.6. Tevens verzoeken wij om vergoeding van de kosten in hoger beroep zoals bedoeld in artikel 8.75 van de Awb.

Met vriendelijke groet,

Vereniging “De Oeverlanden Blijven!”

E.A.M. Stricker
Voorzitter
Esther de Boer van Rijkstraat 36-1
1065 GN Amsterdam
Correspondentieadres

N.J. Jansen
lid bestuur
Liedekerkeplantsoen 56
1066 WP Amsterdam

T. Koudstaal
penningmeester
Legmeerstraat 20
1058 ND Amsterdam

Index Bijlagen

Bijlage	Document
Bijlage 1	Statuten van de vereniging “De Oeverlanden Blijven!”
Bijlage 2	Pleitnota Mr. D.S.P. Roelands-Fransen, gemachtigde verweerder van 29 januari 2019
Bijlage 3	Halfjaarlijkse rapportage Zuidasdok van 1 juli t/m 31 december 2018 (relevant gedeelte) https://prod.zuidaslibrary.zimpa.nl/dhk8px
Bijlage 4	Halfjaarlijkse rapportage Zuidasdok van 1 januari t/m 30 juni 2019 (relevant gedeelte) https://prod.zuidaslibrary.zimpa.nl/e3ez7m
Bijlage 5	Brief van de minister van Infrastructuur en Waterstaat van 16 mei 2019 https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-32668-12.html
Bijlage 6	Rapport Voortvarend Bouwen voor de Toekomst door Sybilla M. Dekker - referentie (https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2020/03/26/bijlage-1-rapport-voortvarend-bouwen-voor-de-toekomst)
Bijlage 7	Projectnota Schinkelkwartier – van werkgebied tot stadswijk – relevante pagina’s https://assets.amsterdam.nl/projecten/schinkelkwartier/plannen-publicaties-schinkelkwartier/?PagClsIdt=15895853#PagCls_15895853